

autē de pūile. li. vi. 7 in. c. nulla. xcij. di. **C**ui quidē pūilegio nō p̄t ex
ēptus sine pape licencia renūciare vt in. c. cū tpe de arbi. **S**ine p̄sēsu
āt sui ordinarij nō p̄t cleric⁹ iurisdictioni alteri⁹ se subijcere etiā in fo
ro aīe vt in. c. oīs vtriusq; serus de peni. 7 re. et p̄all. c. significasti. **E**t
vide plenius ibi p̄ me vbi satis vltra alios hūc articulū exāiaui.

Cle. si. Si sumus pontifer.

Sicut p̄ p̄cipādo cū excōicato ipm nō absoluit nisi aliter appareat d̄
elus mente. vt hic **I**ta nec aliquē euitādo. ipz excōicat vñ nō icurrit
minore excōicatiōez si q̄s cōicat seu p̄cipat illi quez papa euitat et
c. si iūmic⁹. xcij. di. vbi dicit q̄ debem⁹ euitare illū cui papa p̄ suis adi
bus nō omunicat. dz intelligi qm̄ euitat 7 euitare p̄cipit **I**ta nōnter
dicit hic gl. p̄ma quā nō. **E**t vide qd̄ nō. doc. in. c. cū olim de pūile.

Papa p̄cipādo cū excōicato etiā scient. nō ligat̄ minori excōicatione
q̄ alij p̄cipantes ligat̄ **I**ta dicit hic glo. in x̄bo p̄cipet 7 nō. i. c. nll̄i
Scribens l̄fas excōicato scient̄ incidit in excōicatiōez minore **Ce. ti.**
qz p̄ hoc videt̄ secū p̄cipare vt inuit̄ hic tex. in x̄bo p̄cipet **E**t clari
us hoc tenet̄ hic glo. in x̄bo l̄fas **I**dem 7 clari⁹ t̄z glo. iij. in. c. cōstituti
onez. eo. ti. li. vi. dicens idem in mittendo nunciū. quia ip̄e videtur
loqui. nunciū mittendo vel literas ass. l. et licet. ff. de cōsti. pecu.

Papa pōt̄ aliquē ab excōicatiōe absoluere per quēcūq; adū. dūmodo
hoc. scz absoluere intendat **S**ecus in inferiorib⁹ **N**ō enī dnt̄ ipi absol
uere nisi in forma ecclie vt i. c. cū desideres de sē. ex. **E**t vide qd̄ ibi nō
Nō hic ex tex. 7 clari⁹ ex gl. in x̄bo tractet. q̄ siue papa vocet. siue tractet
aliquē sub noīe alicui⁹ dignitat. puta qz cū vocat alios eiusdē digni
tatis vocat 7 hunc nō p̄ hoc censet̄ illuz in illa dignitate approbare a
quicq̄m noui iuris illi tribuere **E**t sic etiā per adū positiuū 7 exterio
rem congruentem illi dignitati. nō videt̄ ei ius nouum tribuere in illa
dignitate. quod est notanduz **E**t per hoc dicit nōnter glo. hic in x̄bo
approbare q̄ licet ep̄s missam audiat vel procuratiōez recipiat a ma
le ordinato vel instituto q̄ per hoc nō videtur secuz dispensare. dato
qd̄ sit casus in quo dispensare possit. allegat̄ nōta p̄ **J**nn. in. c. veniēs
de fil. p̄el. vide qd̄ plene nō. in. c. ij. de scisma. 7 qd̄ nō. **B**al. in. l. barba
rius. ff. de offi. p̄eto.

.R. **De Verborum significatione**

Cle. Sepe contingit quod causas

Simpliciter. idem est qd̄ sine plica vel inuolutione. vide hic gl. in x̄bo sim
plr **E**t vide de x̄bo simplex in. c. i. de sum. trini.

Si in omīssione cause nō ponūtur omnia ista x̄ba. simplicit̄ 7 de plano
sine strepitu 7 figura **J**udicij sed aliq̄d x̄bum vel aliq̄ ex eis nō hz q̄

ad omnē sui prem locū hec constitutio Ita dicit hic gl. in vbo 7 figura
Quia cū hec constitutio exorbitet a iure cōi nō est extra suos terminos
dilatanda vt in regula que a iure de regu. iu. li. vi. Et p̄ctim h̄ pcedit
habito respectu qz inter hec vba ponit copula 7 ter repetit ad denōn
Si in omisiōe aponit solū 7^m s̄n figura. vident **C**ū hec eē diuersa
p̄ illud tolli substancialia Iudicij ita dicit glo. licz sub dubio in vbo
Si in omisiōe aponūt ista q̄tuor simpliciter 7. cū vna **C** 7 figura
copula i sine dūtaxat vt p̄ta simpliciter de plano sine strepitu 7 figu
ra vic q̄ idem dicendū. vt in tex. 7 vltima copula censet in p̄cedentib̄
reperita Ita nōter dicit hic glo in vbo 7 figura allat de appella. 2° f̄
quiris 7 ff. de here. isti. cū in testō. 7 i. Er quo nō. q̄ cū in aliqua dispo
sitiōe ponūt p̄la diuersa. nō est vis an copula repetat̄ inter illa. an p̄
vna copula inter illa 7 vltimo ponat Nā illa itelligit̄ repetita quia i
vltimo aponit̄ Et sic paria sūt repetat̄ copula exp̄sse an itelligat̄ repe
rita q̄ in vltimo aponit̄. vt hic in ista glo. iūda tex. in p̄ncipio Et vid
de ista copulatiua glo. in. c. q̄relam de symo. q̄ dicit q̄ copula scit co
pulatū veire p̄ncipaliter **S**ec^o i dōne cū. nā illa dnotat accessū vt ibi
Sol^o papa potest in omisiōe cē tollere substancialia iudicij. etiaz **C**nō.
mādando. vt pcedat̄ simpliciter 7 de plano 7. vide hic glo. in verbo
mandamus 7 plenius p̄ glo. in. c. si. de hereti. Sed vide tu tex. in. c. si.
d̄ transac. 7 quod ibi nō. per modernos
Constitutio de sui natura est p̄petua licet in ea nō exp̄mat̄ vt i p̄petuū
fit valitura vide hic gl. in v. i. p̄petuuz valitura Et adde tex. in. c. si. d̄
Aliud est constitutio aliud sandio Ita ei cle. ē pot^o ostō quā **C**offi. le.
sandio ita dicit gl. in vbo constitutiōe remittit p̄ tria ip̄az ad nōta iij. di
in sūma vbi dicit q̄ sandio est statutū cū pena. **C**onstitutio sine pena
Dic tamē quod sepe istis vocabulis vtimur promiscue
An libell^o fit de sb̄na iudicij. ita vt aliter iudiciū non valeat. vide de h̄
gl. plenissimā in vbo necessario **P**ro c^o declaratiōe eā diuideo. in q̄nqz
ptes Nā p^o arguit ex tex. p̄ locū a sp̄ali **L**ibellū esse in caus̄ plenarijs
de sb̄na iudicij. qz si n̄cario nō exigit̄ in istis cāis in quib^o pcedit simpli
citer 7 de plano. vt hic ergo in alijs ē de sb̄na offerend^o 2° ponit i mā
lex opiniōes **T**ercio sextā approbat eā ampliādo **Q**uarto extra illam
opiniōez sextā approbatā p̄ eam opponit de isto tex. 7 soluit **Q**uinto p̄
pe sinez vnā tacitaz q̄ōnez anedit **E**x gl. p̄mo nō. p̄p̄riuz significatuz
h^o vbi offerri. illud eniz p̄p̄rie dicitur offerri qd̄ nō petenti exhibetur
seu offerē. d̄ resti. spo. lras in fi. 2° ex eadē gl. nō. in mā p̄ncipali sex opi
niones **P**rima qd̄ libell^o ē de sb̄na iudicioz 7 sic nō p̄t remitti nec taci
te nec exp̄sse. ad h̄ p̄ncipalit̄ inducit. c. i. de libel. obla. 7 auē. offerat. iij.
q. iij. **S**ecda opio ē huic cōtraria qd̄ libell^o nō fit de sb̄na Iudicioz ad
k 2

hanc inducit p̄ncipalit̄. xi. q. i. **S**i quis cū clerico ⁊ de do. ⁊ o. t. p. prout
Tercia opinio q̄ potest tacite obmitti **Q**uarta q̄ etiā exp̄sse r̄mitti p̄t
Quinta opinio q̄ si libell⁹ petitur ⁊ offert bene p̄cedit **S**z si nō petit
nec offert nō tenet p̄cessus. **L**icet possit exp̄sse remitti allatur p̄ hoc
ultimo. **C.** de ep̄i. ⁊ ele. auē. generaliter in fine ⁊. **C.** de p̄uile. scho. l. q̄
tiens. li. xij. in fine **N**ō tamen tacite potest obmitti sc̄dm tenentes hāc
opinionē allegatū auētez offerat. **C.** de lit. et. ⁊. l. plataz. **C.** de sen. et
int̄lo. **S**i v̄o petit. sed nō offert nō valz p̄cessus. cū nulla remissio int̄
uenerit **S**i vero offert. sed nō petit nec recipit oblatus tūc valet p̄ces
sus. qz fauore rei videt̄ inuēda oblatio ⁊ quilibz renūciat suo fauo
ri. **C.** de pad. **S**i quis in d̄scribendo. videt̄ autē exp̄sse renūciare ob
latū libellū nō recipiendo **S**exta opinio ē q̄ reus renūciare potest ne
libellus tradat̄ in scriptis ⁊ hoc casu etiāz tacite potest remissio fieri
sed ne v̄llo mō tradat̄ renūciari nō potest tacite vel exp̄sse allegat̄. ff.
omuni diui. l. vt fūd⁹ ⁊. ff. de penis. l. h̄ p̄ses **E**t hāc sextā opinionēz
āplectit̄ **H**osaroz dicens se dicere solituz q̄ petitio est de sbā **S**z si fiat
in modū petitiōis apud adā. nō i modū libelli ⁊ sup̄ ea lis d̄testetur
dicit tenere p̄cessū qz satis menti **J**uris satis factū est. ar. hic in d̄. ve
rū pte v̄o petente necesse est petitiōnē offerri in modū libelli p̄ iura su
perius all. **E**t hāc opinioez nō. **E**t vide qd̄ plen⁹ dixi i. c. i. de li. obla.
Ubi mādat̄ p̄cedi simpliciter ⁊ de plano x̄. **L**ibell⁹ ex necessitate **C**p̄at
nō erigit̄ nec offert̄ sp̄ote tñ potest offerri ⁊ recipi nec ex hoc **J**udiciū
est irritū **S**oluz ergo p̄uidet̄ tex. vt de necessitate nō erigat̄ **L**ibellus
nec litis d̄testatio fiat nec alia forma **J**udicij de necessitate seruet̄ p̄t
qm̄ in istis q̄ hic exp̄mūt̄ vide hic gl. in d̄bo nō erigat ⁊ clarius p̄ba
tur. in fine tex. ⁊ ibi plen⁹ in gl. **E**t dic̄ p̄ istuz tex. arguendo p̄ locum
a speciali q̄ quelibet causa regularit̄ ē plenaria ⁊ sic debet i ea ois iu
diciari⁹ ordo obseruari. nisi aliud specialit̄ caueat̄ in iure vel p̄ncipis
mādato de quo vide bonā gl. in l. iudices. **C.** de iudi. ⁊ qd̄ nō. in. c. de
Figura ē alicui⁹ rei apparēs forma v̄l facies i q̄ rei sbā figi **C**li. obla.
tur de cele. miss. cū marthe d̄. ex eo **I**deo p̄ verbū sine figura tollitur
ois forma ⁊ figura iudicioz p̄ter q̄ in hic exceptat̄. hec tñ que hic ex
cipiūt̄ potius recipiūt̄ figurā facti vel cē quā iudicij. **I**ta nōnter dic̄
hic gl. in verbo non erigat̄ **N**ā eoz que in iudicio agunt̄ quedā sunt
adā cause quedā adā litis de quo latius dicit̄. **D**icunt tñ quidam
vt refert gl. p̄all. q̄ per d̄buz de plano. tollit̄ libelli oblatio vide de h̄
quod le. ⁊ nō. in. c. dilecti de iudi. **E**t longe de omnib⁹ istis verbis sim
pliciter ⁊ de plano x̄. per bar. in extrauaganti ad reprimēdam vbi q̄
nino videas ad declarationem istius **C**le.

An deliberatorie inducie sint de substancia iudicij etiam ubi procedit simpli-
citer et de plano etc. **Et** loquor de illis que habent. iij. q. iij. au. offera-
tur vid. hic glo. notabilez in verbo litis contestatione. que in effectu occlu-
dit q. in iudicijs plenarijs iste deliberatorie sunt de sba si petant de q.
per gl. ij. q. i. in suma. Possunt tamen artari a iudice ex causa non tñ peni-
tus denegari. Possunt etiam remitti tacite et expresse ar. in. l. i. ff. de ferijs.
Et vide de hoc ultimo bona glo. iudico tex. in. c. vxor felicitis. xvij. q. iij.
In iudicijs vero sumarijs est magis dubium. quia de illis nil cauetur
h. p. fertim cum non fiat in eis litis contestatio. ergo non est necessaria delibe-
ratio sed contrarium occludit h. gl. et bene. **Juratur** enim in istis causis de ca-
lupnia ut h. ergo h. necesse deliberare. **Preterea** in istis etiam causis p. reus
iudicem recusare cum omnis legitima defensio hic reseruet. **Et** iu-
dex p. magis grauare in istis qm in alijs. unde absurdum foret q. in-
ducie deliberatorie denegarent. **Et** hoc nota et tene menti gl. q. tenuis
dicit q. recusatio iudicis sapit defensionem facit ad illud. **An** per pncipem
possit tolli facultas iudicem recusandi vide qd legit et non. p. glo. et doc
in. c. ad h. de Rp. et c. ex parte de offi. dle.

Quia multe sunt c. sumarie in quibus in iure non cauetur q. in eis sit proceden-
dum simpli et de plano etc. dubitat an in eis reqrat libellus vel litis. contestatio
vide ple. in spe. p. ma. pre. de offi. iudi. h. fi. et q. nro et h. seq. ad que locum
remittit hic gl. in verbo non postulet. **Et** qd non. in. c. i. de libel. obla. **Et** non.
ex hac gl. qd in causis sumarijs si h. locum indistincte dispositio h. de. **Na**
tex. iste p. uidet his causis in quibus mandatur procedi simpli et de plano etc.

Per verbum de plano includit q. possit procedi tpe feriarum in fauore homi-
nium introduciarum quasi plane in domo non sededo p. tribunali. **Ita**
nonter dicit hic glo. in verbo feriarum. **Quam** non pmo p. etymologia
isti? ubi de plano. 2. tene eam menti q. in istis causis non tenet iudex
sedere p. tribunali. sed potest eas expedire stando in domo. **Et** p. h. fecit
iste tex. in. d. **Et** nam ubi dicit qd iudex in istis causis potest ferre sententiam
etiam diffinitiuam stans vel sedens. forti? ergo in alijs adl. c. p. stare cum
maior grauitas reqrat in s. me. platiode ar. c. fi. de re iudi. li. vi. cum ibi non.

An tpe feriarum possit indistincte in causis saltem istis sumarijs procedi vi-
de hic tex. iudico glo. in verbo ob necessitates. **Et** in effectu distigue tres
feriarum spes. **Quedam** sunt ferie ob necessitates hominum introdude ut
vindemiarum et messiuum. **Et** in istis est orna inter causas plenarias et su-
marias. **In** p. mis procedi si p. tñ p. tribus? et sciencibus? adeo q. p. ter appellatio-
nez s. ma. esset nulla. inuicta pre. lata vel absente. ff. de ferijs. l. ij. legit et
non. in. c. fi. de ferijs. **In** istis vero sumarijs potest iudex etiam inuict. p. tri-
bus? in. l. ferijs. procedi ut est hodie tex. clar? hic. **Quedam** sunt ferie intro-
dude in honorem dei et sanctorum et in istis non est differentia in casu

plenarias et sumarias. **N**am etiam partibus absentibus non potest istarum tempore procedi ut hic a contrario et in. c. si. de feriis. **Q**uedam sunt ferie que appellantur repentine introducere scilicet repente secundum occurrence ut puta propter principis coronationem vel aliam rem prospere gestam. **E**t in istis etiam secundum gloriam non est oratio inter istas causas respectu processus iudicialis. **S**atis enim est quod non reperiantur remisse etiam in istis sumariis ut patet. **E**t pro hoc facit quod iste a solo principe induci possunt nec eis partes renunciant. l. a nullo. **C.** de feriis de quo in spe. de feriis. §. si. in prin. **E**t in hoc non istam gloriam. **A**n autem summa possit in istis et superioribus feriis executioni mandari dicitur ut plene dicitur in. c. si. de iudi. **E**t de maiori in. d. c. si. de feriis. **I**tem aduerte quod licet ferie introducere in honorem dei et sanctorum sint certe et a iure sine hominis ministerio inducere ut in. c. si. de feriis et de consuetudine. di. iii. c. i. ferie autem ob necessitatem hominum introducere licet sint a iure inducere ut hinc et iuribus palliat. non tamen sine hominis ministerio quod ius non determinat tempus istarum feriarum propter varietatem locorum quibus citius vel tardius vina vel blada colliguntur. **E**t sic citius vel tardius potest ferie indicantur. ff. de feriis. l. presides non. in. d. c. finali. **I**ta non dicitur hinc glo. in verbo a iure. **R**epentine autem regulariter indicantur ab homine secundum occurrence.

Cia

An iudex datus ut procedat summarie teneatur procedere tempore feriarum introductarum ob necessitates hominum vide hic glo. in verbo valeat que dicitur et bene quod licet iudex valeat hinc tempore procedere ut hic non tamen tenetur. **N**am istud committitur facultati et potestati iudicis. et si quicquid committitur iudicis voluntati iuris necessitati submittitur. ff. de iudi. l. non quicquid et de offi. dele. consuluit. **E**t non hinc dicitur quod fecit ad multa filia. **E**t quo infert ista glo. quod si iudex datus secundum predictam formam de qua hinc videtur pretem ledi ex processu hinc tempore agitando quod suspicere debet. **H**abet enim iudex considerare utilitates partium de se. **S**taturum. §. insuper li. vi. **E**t nota diligenter hinc dicitur. **P**uto tamen quod si iudex velle hinc tempore procedere. utilitate partium non considerata quod non posset per se cuiusdam agitur appellare. quia istud non committitur iudicis arbitrio. quo casu posset appellari si male arbitratur ut in. c. i. de dila. iuncta glo. et per glo. in. c. si hijs de accusa. sed committitur iudicis voluntati seu potestati quo casu non potest appellari. quia iudex utitur potestate sibi a iure idulta ar. in. c. consuluit de offi. dele. et in. c. qui peccat xxij. q. iij. et in. l. sepe. ff. de offi. presi. **N**am etiam appellari non potest in his que iudicis conscientie committuntur ut non. in. c. statutum. §. assessores de Rp. li. vi. fortius in his que iudicis potestati subiunguntur. **A**n autem arbiter possit procedere tempore feriato ob necessitates hominum vide in spe. ti. de feriis in fine in verbo. sed nunquid et per glo. hic in verbo valeat in fine.

Judex debet elaborare in omnibus causis et praesertim in summarijs ut litere quanto poterit breviorē faciat. Exceptiōes appellatiōes et dilatiōes frustratorias repellēdo. p̄tū et p̄curatorū cōtētiōes et Jurgia. testiū q̄ suā p̄fluam multitudinē refrenādo vñd̄ tex. hic nō ponit in hoc aliq̄o speciale in istis causis. sed p̄ maxime debet hoc agere in istis. vide h̄ tex. iūda glo. in v̄bo amputet. Et hec sup̄scripta vident̄ tolli p̄ v̄bū sine strepitu. Nam talia p̄ clamores et tumultū solent iudicij examē obstrepere et p̄turbare ut dicit̄ hic glo. in v̄. Exceptiōes quā nō. Exceptiōes aut̄ legitime per hāc cōstitutionem nō tollūt̄ur nec etiā appellatiōes ut hic in glo. super verbo dilatiōes.

In cās magl. summarijs q̄m̄ i alijs d̄z iudex restringere et refrenare testiū multitudinē. Et hoc voluit ista cōstitutio. vid̄ hic gl. in v̄bo multitudinē. Per dationē arbitrij alicui iudicij seu p̄sidenti daram. non intelligit̄ data potestas cōtempnendi p̄o libito p̄tis iusticiā seu tollendi legitimam defensionē sed soluz illa potestas r̄fertur ad ea que solēnitatē iudicij respiciūt. Nam si iusticia p̄tis et legitima defensio non potest etiam per ipsuz p̄ncipem tolli. ut in de. pastoralis de re iudi. nō. p̄ bar. i. l. si filiū familias. ff. de dona. multo fortius h̄ nō venit i generali potestate alicui data ad hoc q̄d legitur et nō. in. l. si quādo. C. de inoffi. testa. et in v̄da. l. si filiū fami. facit regula in generali de reg. iu. li. vi. vid̄ de hoc glo. hic in v̄. defensionē legitime quā notabis et tenebis menti. Ex qua etiā nō q̄ eoz que i iudicio agūt̄ur quedā sūt ada cause seu litis quedā ada iudicij. Ea eniz que respiciūt ip̄m factū ut cōfessiones et attestatiōes et similia dicūt̄ p̄prie ada cause. Ea aut̄ que respiciunt figuraz et solēnitates iudicij ut citatiōes satisfatiōes et similia dicūt̄ ada iudicij de quo per Inn. et alios in. c. causam de testi. Citatio tam̄ n̄ intelligit̄ remissa q̄ sapit defensionē sit eni ut quis valeat se defendere ad hoc v̄da de pastoralis. Et p̄ bar. in. d. l. si quādo et hic in v̄. citatiōez. In istis causis summarijs sufficit vnica citatio tam̄ in p̄ncipio q̄m̄ i fine ad s̄m̄am ferendaz. Als autez requiritur in p̄ncipio trina citatio vel vnica p̄emptoria. Et idem ad s̄m̄am audiendam vide h̄ tex. in v̄bo citatiōem iūda glo. sup̄ eodem verbo et infra in v̄. s̄m̄am iūda glo. in v̄bo non p̄emptorie et eas nō. cū iuribus in eis allegatis. Et vide quod plene dixi in. c. in nomine de testi.

Si iuramentum calūnie tacite omittit̄ etiam in caus̄ summarijs non viciatur iudiciuz ar. c. i. de iura ca. li. vi. vid̄ hic gl. in verbo nō excludi

Petitionez fieri et apud ada describi triplicem fauorem cōtinet. s. iudicij. ut suam s̄m̄am petitioni cōformare valeat. Item ad orl. ne frustra fatigē. Et ut videat sup̄ q̄ positiones et articulos formet et ut sibi ex alia agētī nō obstet exceptio rei iudicate. Itē expedit reo ut deliberare possit an velit cedere vel cōtendere suasq̄ defensionē formare et ut ex iēptitudine

absoluat ab istacia et absolutus in principali non possit iterum conveniri
Ita noniter dicit hic gl. in d. bo. p. nuntiatio. per huc tex. et alia iura in ea
allata Refert tamen quosdam dicere quod oblatio libelli solum continet fauorem
rei quod tamen glo. non facit nisi velis intelligere de illa oblatioe que fit
expensis actoris **E**x qua singulariter nota quod cum libellus reo offertur
debet expensis actoris etiam **E**t per hoc facit quia iura mandant libellum reo de
bere offerri ut in auct. offerat. iij. q. iij. **E**t oblatio fit etiam non petenti ut
S. dictum fuit in notula **A**n libellus **I**n hoc tamen standum est curie
consuetudini de quo vide que dixi in. c. i. de libel. obla.

An reus conventus in causa sumaria possit auctorem reconuenire super causa
que sui natura est plenaria **S**olutio illud certum est quod etiam in sumariis
causis locum habet reconuentio ut probat hic in s. v. in d. petere volu
erit et in. l. sed et hec. s. non solum. ff. de pec. scdm. vna lectura **S**ed du
bium est nunquid habeat locum reconuentio in causa dissimilis nature ut
quia conventio est sumaria et reconuentio desiderat plenam cognitionem. quod
casu glo. hic nobilis in verbo voluerit ponit tres opiniones **P**rima est
quod non et ideo glo. ista in principio restringit tex. ad reconuentioes talis
cause que exigit sumariam cognitionem quia cum iste cause conventio et
reconuentio debeant simul tractari. et vna sententia terminari ut in. c. ij. de
ordi. agni. non possent iste due disparis nature simul sine alterutrius
iudicio tractari **E**t hanc opinionem tenuerunt **I**nn. et hosti. i. c. i. de mu.
pe. et facit in fili. l. fi. **E**t de posi. et l. fi. **E**t de copen. cum si **S**ecunda opinio est
huic contraria per dicta. l. sed hec. s. non solum scdm. alium intellectum. ubi per
tor conueniens in causa damni infecti que exigit celeritatem potest in alia causa
reconueniri de hoc ibi in glo. **P**ro hac opinione et contra primam videt tex.
in. c. fi. de mu. pe. ubi dicit quod si causa mittitur appellatione remota quod causa
reconventionis debet expediri etiam appellatione remota. **E**t sic vi
det quod causa reconuentiois debet tractari sine causa conventiois et per
sequens cessabit ratio **I**nno. et hosti. **S**ed dicit glo. quod volens tenere primam opinionem
posset dicere quod aliud est per scriptum illud tolli. quod respicit fauorem partium
ut appellare et tunc sine illud non licet **R**eo in conventioe **I**ta nec licebit
actori in reconuentiois causa. ut in dicto. c. ij. **A**liud est tolli substantiam
iudicij per **R**ipsum et tunc restringit ad casum conventiois expressus facit
regula que a iure communi. de regu. iur. li. vi. **T**ercia opinio principalis est quod
aut ordinari vel delegatus agnoscit de causa in qua de sui natura sumaria
procedit et tunc fit locus prime opinionem **I**nn. et sequacium ut qualitas
cause reconventionum impediatur ut non in dicto. c. i. **A**ut delegatus et
tute **C**ommissiois in causa in qua alius plena cognitio requirebat sumarie agnoscere

7 tunc subdistinguit **Aut** papa proprio motu tollit substancialia 7 tunc
idem qd. s. **Aut** ad petitionez impetrantis 7 tunc ar. poida decre. ij. 7. l.
fi. **C.** de fruc. 7 li. expen. videat esse remissa plena 9gnicio etiā irecōue
tione **Et** sic cessabit illud obstaculū **Inn.** de quo. s. **Et** hec est opinio
gl. hic **Pro** qua inducit hanc literā. que generaliter loquēs dicit. si qd
petere voluerit 7. **Et** ad subdistinctionez inducit. c. si motu proprio d. pben
li. vi. qd est bene notandū **Et** vide latissime d. mā p me in dicto. c. i.

Usq; ad quē actū possit fieri p ipm reuz recōuentio vide hic p gl. i. vbo
exordio que nō biliter arguit p istuz tex. extra opinionē **Inn.** 7 sequa
ciū in. c. i. de mu. pe. que habet qd vsq; ad oclusionem possit fieri recōue
cio **Et** ocludit p istum tex. in v. in ipso litis exordio 7. approbando. ali
am opinionem que habet qd ante litem orestaram vel statim post eaz
fit facienda **Dicit** tamē qd licet reus quandoq; ouenire possit **Adorē**
durante iudicio. non tamen illa ouencio vim recōuentionis habebit
vt. l. simul cū ouencione adozis tractet 7 finiatur vt d. ordi. cog. c. ij. i
fine nisi fiat in litis exordio vt hic qd est bene notandū 7 vide ad māz
quod plene dixi in dicto. c. i. de mu. pe.

Quia hic dicit petitionem vbo aut scriptis fiendam esse. in actis tamen
otino inserendā 7. quero an sit hoc in actioe **Adozis** **Ho.** hic vbo
sue vbo dicit qd sic **Eligat** ergo ipse **An** scriptis **An** vbo petitionem
porrigat **Est** verbo. tūc ex suo ore scribetur per notarium apud acta

Cauti aduocati 7 procuratores adozis faciunt triplicari libelluz vnū
tant notario qui scribit acta aliu3 reo **Terciu** sibi retinent ad finem
vt meli' 7 cercius possiōes 7 articulos forment vide hic gl. in verbo

Licet ps neget orenta in libello seu peticoe 7 positi **Formari** debeāt **3**
ones nō siāt nisi sup orentis in libello. vtile tñ est formare positiones
qz forte aduerte ps ofitebit aliqd in specie quod subijcitur necessita
ti probandi vide glo. super verbo confessiones

Usus positionuz hic approbatus incepit a tpe **Gregorij** noni **Nam** p
us de positionibus nihil habuim' expressuz **Sed** per ipm **Gre.** habe
mus. s. de elec. duduz. ij. de lict. vel. c. vno vide gl. hic **Et** tene eā menti

Positiones habent fieri taz in cāis sumarijs qz **Sup** vbo longeu'
plenarijs 7 forcius in plenarijs vide hic gl. in vbo obfuari 7 fcit. c. i.
7. ij. de ofess. li. vi. **Et** vide qd i eis nō p gl. vbi pleni' de mā istaz post

Judex qui pcedit sine figura 7. potest etiā inuita altera pte **Cionuz**
assignare terminū ad ponendū simul 7 articulandū **Sed** vtraq; pte i
uita nō p̄t ad istos duos actus simul terminū prefigere etiā in sum
maria eā vt hic forcius ergo ne i plenaria vide hic gl. i. vbo de p̄ciuz
Ocludendo ergo istā gl. cū seq̄ti vic qd vtraq; pte volēte hūc terminū

ad istos duos ad simul dari non est orna inter plenarias et sumarias
cas **J**oc utraq pte volente quymmo sol' ponens pt et solz qnq simul
ista duo coniungere scz articulos et ponens dicendo ponit et si neget pro
bare intendit etc. **I**nuito autem volente positiones facere est differen
cia **N**am in sumarijs potest iudex simul terminuz istu statuere vt hic
in d. et quia **S**ecus autem in plenarijs vt a strario

In causis in quibus sine figura proceditur potest vn' et idem termi
nus dari adori et reo ad pbandu seu producenduz omnia munimen
ta ce. id est oia quibus causa munitur. vt est tex. hic in d. et quia iuda
glo. in verbo munimenta **I**n alijs aut causis dicit fatuuz esse q reus
probet defensionis suas nisi prius intentio adori. sit sudata vt non. in. c.
de testib'. de testi. vbi de hoc dicit tñ **S**pe. in ti. de instru. edi. h. nunc di
cam' sepe obtinuisse q post lite testata et post iuramentu de calunia
Judex statuere possit p'rib' terminu p'ptoriu ad exhibendu omnia q
bus in ca sut vsure. allat. ff. de ededo. l. i. h. edo. et qd ibi non. **D**icit
tñ q qbusoā v' hoc duz. cu id liceat in alijs causis vsq ad clusioez
in ca vt in. c. cu dilect'. de fide instru. **E**t dicit q licet iudex id possit n
tñ d. ff. de iudi. no qd qd. xi. q. i. aliud **E**t ita trāsit h gl. p. all. quam non.

No potest etiā in causis sumarijs dari idē terminis ad ponendu articu
landu et probandu **S**z p se debet dari ad ponendu et articulandu et p
se ad probandu vt apte probat tex. hic in d. et qz qnymmo nec debet
dari ad pōda eodē tpe termin' duplex vt sic dicat **J**udex. do tibi ter
minuz. x. diez ad ponendu et articulandu **E**t ex tñc do tibi alios. x. vl
mensez ad producendu omnia munimenta. qz est agruū pri statui ter
minuz ad probandu priusq sciat in quib' releuet p' fessionez p'ris.
et quos articulos probare teneat **N**ec q simul dent duo termini ad
diuersa que successiue veniunt explicanda. **S**z post datioez articulo
ruz debz prefigi terminus ad probandu. **I**ta nonter voluit hic glo.
in vbo post datioez **Q**u ego intelligo habita etiaz prius fessioe adu
se p'ris sup positioib' qz als non potest **J**udex recte moderari terminu
ad pbandu anteq sciant qui articuli veniant pbandi **N**ā licet simul
produerit articulos et positioes possibile tñ est q p' respōsioez ad po
sitiones ps releuabit in magna pte a pbatioe articuloz **A**liqui tamē
tenent q ad vtrūqz adu possit iudex simul duos terminos statuere
p q facit iste tex. scbz vnā pūtuatioez **S**z p'm' intelled' seu opinio ma
gis placet huic gl. et est equior et iustior **E**t ideo tenenda

Pendente termino. seu data remissione pro testib' pduendis pbatozijs
vel fprobatozijs licz poucere infra tex. ē hic iuda gl. in d. p testibus
Ex qua etiaz non q etiam in causa sumaria datur remissio p testibus
producendis tam pbatozijs qm reprobatozijs vt hic et in. c. presen
tuz de testi. li. vi. vbi probat idem in causa spoliacionis **A**n autem

dato termino ad pducendū instrumenta licz semp pducere testes gl.
sequens remittit ad notata in.c.peruenit.i.de testi. cogen.

An post terminū datum ⁊ elapsū ad pducendū Instrumenta audiat
volens illa pducere tex. hic in d. eo saluo. innuit q nō **Nā** dato termi
no ⁊ elapso ad pducendū oīa munimenta non licet pducere instrumē
ta nisi pendente remissione pro testibus pducendis glo. tamē hic in
d. bo non obstante. quā notabis. ponit sup q̄sito tres opiniones. **Prī**
ma q̄ vltēri⁹ nō audiat ar. in. l. diffamari. **C.** de inge. ma. ⁊. l. mācīpio
rū ff. de opt. le. **Scda** opinio est huic contraria. videlicz qd vsq; ad occlu
siōez in causa termini lapsu nō obstāte. licz instrumenta pducere. vt i
c. cū dilect⁹. de fide instru. **Tercia** opinio magis equa est **An** p lapsuz
termini ius aduersarij sit lesū. vt qz perierūt pbatīōes p q̄s potuisset
instrumenta illa i termino reprobare. si tūc p̄dūta fuissent ⁊ nō audi
tur. **Aut** ius aduersarij nō est lesū ⁊ tūc audit ex q̄ res est integra ar.
in. d. l. mācīpioz. ⁊. in. c. **Si** tibi absentī. de p̄ben. li. vi. **Et** nō hāc etiam
opiniōez **Puto** tñ qd in istis causis sūmarijs dato termino ad pducē
dū omnia munimēta cause. eo lapso nō poterūt produci instrumēta p
duci instrumenta p tex. hic in d. bo eo saluo **In** quo solū excipit vn⁹ ca
sus videlicz pendente termino seu remissīōe sup testib⁹ pducēdis. vbi
ergo nō fit remissio pro testibus pducendis. termin⁹ dat⁹ ⁊ elaps⁹ ob
stat. ne vltēri⁹ instrumēta pducī possint. vt innuit etiā hic ista glo. i p̄n
cipio **Nā** exceptio firmat regulā in casu nō excepto. vt in. c. dñs. xxxij

Judr p̄t tā in sūmarijs qm in plenarijs ex officio ⁊ ad istāciā **Cq. vij**
p̄ciū ipas ptes iterrogare vbiq; equitas suadebit p tex. istuz ⁊. c.
iudicātez. xxx. q. v. ⁊. l. vbiq; ff. de interro. adio **In** sūmarijs tamen
videt speciale. vt etiā post occlusiōez in causa possit etiā ad ptis istan/
ciam interrogatiōes facere equitate suadente. vide hic tex. iūda glo.
notabili in d. Interrogabit.

Non artat **Citatio** i genere facta ad snie validitatez. sed oz exp̄mi q̄ ve
niat ad s̄mā audiendam **Et** hoc forcius etiā in plenarijs vide b
tex. in d. s̄mā. iūda glo. in verbo ad id.

In causis sūmarijs sufficit vnica citatio et. si pemptoria ad s̄māz audi
ēdam **In** alijs autē causis requirit. q̄ precedāt tres **Citatiōes** aut
vnica pemptoria **Pro** primo vide tex. hic in d. s̄mā **Pro** 2⁹ est gl. b
in verbo pemptorie. quā nō. allat nōta i. c. de illicita. xxiiij. q. iij. d. offi
dele. cōsuluī et in. c. ad petitiōem de accu.

Sc̄ma est in scriptis ferenda ⁊ per ipm **Judicem**. licet causa sit sūmaria
Ita qd in istis duobus oueniunt cause summarie cū plenarijs vide
hic tex. in d. s̄mā iūda glo. in d. bo in scriptis ⁊ ratiōez decidēdi vi
de hic in gl. **In** sūmarijs tñ potest. iudex s̄mā ferre stādo vel sedēdo
p̄ut ma gl. sibi placuerit vt b **Sec⁹** i alijs vt. i. c. si. ⁊ qd ibi nō. de re iudi

li. vi. **E**t videt illa solemnitas de sedendo tolli per illud verbum de
In causis sumarijs non est necessaria conclusio nisi **C** plano ut non in deca glo
per **J**udex ferre sententiam conclusione non facta **T**er. notabilis est hic. per quem
arguitur hic glo. in verbo conclusio quod in alijs causis in quibus requiritur. **J**u
dicioz figura necessaria sit conclusio et sic non valebit sententia conclusione prius
non facta de qua conclusio habet. de procurat. audiet. de cau. poss. et proprie pa
storialis cum si all. in gl. i. Refert tamen eadem gl. i. quod in quibusdam locis in foro
seculari conclusio non solet fieri **I**n ecclesiasticis autem fit aut per ipsas partes
Item ipsas aut ipsarum altera iurata. ex quibus sufficientes dilaciones date essent
et elapse. pronuntiaret **J**udex conclusum in causa quod non. **E**x quo habes duplicem mo
dum concludendi in causa **A**ut scilicet per ipsas partes. aut per iudicem etiam partibus iuratis
aut earum altera **E**t satis plerumque per istam litteram arguendo per locum a speciali. quod ces
sante consuetudine contraria sit nulla **S**ententia conclusio prius non facta lata nisi
in sumarijs ut hic **E**t vide de materia in spe. de renu. et conclu. in prin.

Si in causis in quibus mandatur procedi simpliciter et de plano etc. fuerit ordo
Judicialium in toto vel in parte. partibus contradicentibus non tenet processus ter.
est hic a contrario sensu et sentit hic glo. in verbo non contradicentibus. **S**ecundum
dicitur dicta glo. si partes expresse non contradicerent. sufficit enim tacitus consen
sus non reclamantis **E**t quo nota casus in quo tacens habet per non
contradicente. sed consentiente **Q**uid autem si altera pars tantum contradiceret.
vide hic glo. in verbo partibus quam non. et licet ponat opiniones contrarias.
videtur tamen sentire quod idem sit. scilicet ut processus non valeat ut littera ista intel
ligatur cum subaudito vel earum altera etc. **E**t hoc probat littera si resoluitur
non contradicentibus in consensum. ut si dixisset consensientibus partibus. habet hoc
certe equitatez **E**t forte littera locuta est in genere. hanc respectum ad plu
ralitatez iudicioz. iuxta non. in. c. privilegia. de priuilegiis. debet enim iudex ser
uare formam sibi traditam. et illam non transgredi. nisi ab eis partes de quibus
fauore agit consentiant non enim videtur sufficere alterius consensus ad for
mam per superiores datam transgrediendam ad hoc quod le. et non. in. c. pru
denciam et. c. si. de offi. dele. **E**t nota hanc rationem

Si de consensu prius **J**udex ceperit in causa sumaria fuare ordinem **J**udicia
rium nunquam teneatur partibus postea contradicentibus illud si seruare
et procedere pro ut hic dicitur vide hic glo. in verbo partibus que arguit per
contra et tandem distinguit quod aut partes consenserunt ut iudex procederet **J**u
ris ordine seruato et iudice illo inuito amplius penitere non possunt quia
vna via electa. contraria videtur exclusa ar. in. c. quis duas de elec. li.
vi. aut expresse non consenserunt sed nec contradixerunt **E**t tunc licet non contradi
xerit quod ad certos aduersarios possunt tamen in alijs contradicere quia ad iudicioz sunt
per se separati et distincti. nisi licet sibi iudicauerit quod ad aliquos aduersarios non tamen quo

ad reliquos eodem facere tenentur et per hoc iste textus facit in fine ibi in toto vel in parte Et hoc nota quod facit ad multa similia. ut si in uno actu quod apparuit ad locum non tutum non sequitur quod in alijs possit locum declinare Et idem in similibus Et vide quod non in c. dilectis de rescriptis

Quamquam in causis summarijs valeat iudicium. seruato de partium consensu ordine Judiciario ut hic in fine. secus tamen si in plenarijs non seruat ordo iuris. etiam de partium consensu. licet expresso Et est diuersitatis ratio. quia in primo casu res redit ad naturam suam. quia omnis causa est plenaria ut non in l. iudices. C. de iudi. Et in 2o casu fit contra ius cui partes renuntiare non possunt Cum ordo Judiciarius sit statutus in fauorem publicum. Quod tamen intellige iuxta non per glo. notabilem in c. si de re iudi. li. vi. in verbo queitur per doc. i. c. de causis de offi. dele. et vide de preiud. gl. h. si. quam tene Et hic est Finis omnium glo. Cle. Orent Lectores pro Compo **C**uncti fitore. ut carnis mole deposita. verum et optatum finem per laboribus assequitur Orent per scriptore. nam tremebundus ac vultus rubore. sulcandi calamum in initio arripuit. ad ipsam tamen diuini adiutorij spem certissimam. fontalemque clemenciam virginis gloriose desulte anchorando. hunc librum finiuit. Finis igitur adest operi. unde vniuersorum finis. deo glorioso sint supabundanter laus. honor. et gloria per seculorum secula Amen Panos.

Cle. Exiui de paradiso et. i.

Explaciant glo. Cle. cum quibusdam alijs allegationibus occurrentibus. nota vigne. collede per dominum Nicolaum Siculum **M**omatensem **A**bbatem dignissimum. nunc vero **A**rchiepiscopus **P**anosmitanum. **I**n inclita **C**ivitate **C**olonien. opa atque **I**mpendio **M**agistri **J**ohannis **K**oelhoff. de **L**ubeck **C**iuis siue **I**ncole **C**ivitatis **C**olonien. **I**mpresse atque finite Anno domini **M**illesimoquadringentesimo septuagesimo septimo. die **L**une decimasexta **M**ensis **M**artij